Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet,

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurî:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francî, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francî.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunî 5 fl., pe trei lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banî. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 139. Braşov, Joi, 22 Iunie (4 Iulie) 1895.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Iulie 1895 st. v.
se deschide nou abonament la care învităm pe toţî amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe şése lunî	6 fl.
pe trei lunî	3 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	40 francî
pe şése lunî	20 „
pe trei lunî	10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe şése lunî	1 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	8 francî
pe şése lunî	4 „

Abonarea se póte face mai uşor prin **mandate postale.**

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Promulgarea nouĕlor legî bisericescî.

Publicăm mai jos un estras din ordinaţiunile apărute în fóia oficială unguréscă referitóre la intrarea în vigóre a legilor bisericescî politice cu diua de 1 Octomvre st. n. 1895.

Ordinaţiunile acestea, împreună cu legile la carî se refer, vor forma aşa déră „epocă“ în viéţa creştinilor cetăţenî din Transilvania şi Ungaria, căcî dela 1 Octomvre 1895 începênd vom avé conducĕtorî de matricule noi, recrutaţi din tóte păturile aşa numiţilor funcţionarî maghiarî, cu şi fără perciunî. Vom avé dela 1 Oct. 1895 începênd şi un nou soiu de „preoţî“ îmbrăcaţî în loc de reverendă, cu „attilă“, în loc de cingul şi brêu roşu, cu eşarpe tricolore naţionale maghiare, şi aceştî oficerî ai stării civile eşiţî din „seminarul“ din Sandor-utza şi educaţî în „dogmele“ lui Wekerle, Csaky, Banffy et. comp. vor înlocui în viitor pe servitorii bisericei lui Christos, conducênd pe cetăţeni dela nascere, botez, căsĕtoria etc. pănă la mormênt.

Noii conducĕtorî de matricule sunt funcţionarî publicî şi ordinaţiunile din cestiune le dă tóte criteriile reclamate de acéstă posiţiă, chiar şi acela, că décă respectivului ministru de resort nu-i convine persóna din motive de ordine mai înaltă, adecă, décă nu va sci se maghiariseze după dorinţa mai marilor din Pesta, sĕ pótă fi înlăturată îndată din funcţiune.

Dintre tóte disposiţiunile nouelor ordinaţiunî şi legî, fără îndoială, că o deosebită ateuţiune merită cele referitóre la matricularea casurilor de botezurî şi cununii.

Scie tótă lumea, şi au spus'o înşişî miniştri maghiarî în parlament. că prin matriculele civile se intenţionéză maghiarisarea. Statul ia matriculele din mânile preoţimei, pentru ca pe calea acésta elementul maghiar se pótă „dovedi“ mâne poimâne lumei şi ţĕrii, cum se sporesc sufletele maghiare, ce popor de viéţă şi viitor este Maghiarul. Prin maghiarisarea de nume cu duiumul, nu va trece mult timp şi o sĕ ajungă Europa a vedé minunea, că dece milióne de suflete nemaghiare s'au contopit peste nópte în rassa lui Arpad; va audi, că Românii, Slovacii, Sêrbii, Germanii şi alte némurî, carî locuesc pe globul unguresc au dispărut din istoria acestei ţĕrî sub nume maghiare şi maghiarisate.

Dér o privelisce şi mai ciudată vor oferì cununiile, ce se vor încheia dela 1 Octomvre începênd.

Căsĕtoriile firesce se vor încheia tóte în numele legii, dér s'a făcut, cum se pretinde, o concesiune şi bisericelor, dispunênd legea, că oficerul stării civile, după ce declară de căsĕtoriţî pe mirî, sĕ-i facă atenţî, că au o datoriă de împlinit încă şi faţă cu biserica, adecă sĕ mérgă şi la preot ca sĕ le dea binecuvêntarea.

Disposiţiunea acésta, care are aerul de-a îndulci încâtva disposiţiunile legii faţă cu biserica, s'a inarticulat în urma propunerei contelui Andrássy Aladár.

Guvernul şi pressa budgetară dice, că acéstă disposiţiune este un „favor dat bisericei“, dér ea nu se referă decât la căsĕtorii, la carî nu obvin impedimente bisericescî, şi la mirî, carî vor sĕ ţină sémă şi de binecuvêntarea preotului. Incolo se dă voiă liberă fiă-cui, a face cum îl taie capul. De va merge creştinul la preot orî nu, statului nu-i pasă.

Mai drastic şi tot-odată şi mai cinic însĕ e, că funcţionarul însărcinat cu încheierea căsĕtoriei, nu póte sĕ se adreseze cătră mirî decât *în limba maghiară*. Décă mirii nu înţeleg limba acésta, atuncî sare în ajutor *tălmaciul*, care traduce întrebarea funcţionarului în limba mirilor.

Étă cea mai viuă ilustraţie a tendinţelor acesteî legî. Tu, creştinule nemaghiar, ai nevoie de tălmaciu, ca sĕ poţî spune, că dorescî sĕ închei căsĕtoriă cu cine voescî! Limba ta e nesocotită chiar şi la actul cel mai important în viaţa ta, la încheierea căsĕtorieî.

Şi tóte acestea numaî pentru gloria şi mărirea nebunei idei de stat naţional maghiar şi a maghiarisării.

CRONICA POLITICĂ.

— 21 Iunie.

Sub titlul **„Norî pe ceriu?“** organul lui Apponyi „Budapester Tagblat“ constatând, că evenimentele în Orient încep a se complica, găsesce, că retragerea contelui Kalnoky începe a fi simţită. „E fórte liniştitor ca atuncî, când se petrec lucrurî, ca massacrările în Armenia, turburările în Macedonia, conspiraţia în Constantinopol etc, sĕ scii, că la postul critic este un bărbat espert. Contele Goluchowski e un bărbat talentat, déră esperienţă încă nu are, fiind încă prea tînĕr şi avênd o carieră relativ scurtă. Contele Kalnoky însĕ avea douĕ marî calităţî: era om cu sângele cel mai rece şi avea o mare esperienţă. Fiind lung timp ministru, şi-a creat în diplomaţiă o posiţiă, pe care contele Goluchowski numai cu încetul o va puté dobêndi. Este o fatalitate, că politica esterióră a puterilor triplei alianţe este condusă momentan de bărbaţî, carî nicî pe departe nu posed autoritatea şi prestigiul unui Bismark, Kalnoky şi Giers“... — Aşa fóia apponyistă. Ea ar trebui sĕ întrebe pe Ungurii ei, carî au uneltit în contra lui Kalnoky, de ce nu s'au gândit atuncî la esperienţa cea mare a acestui diplomat şi de ce au voit cu orî-ce preţ sĕ-'l depărteze din post?

*

Din Viena vine scirea, că după o discuţiă înfocată de câteva dile, **camera a primit bugetul** cu mare majoritate de voturî. Desbaterea specială s'a început ierî şi se speră, că se va sfîrşi sĕptĕmâna acésta.

*

Privitor la **amiciţia ruso-francesă**, diarul *„Estafette“* din Paris dice, că deja în vara anului 1893 *Giers* a încheiat în Paris **convenţia comercială** cu Rusia, care şi acum are valóre.

*

Din Sofia se telegrafiéză, că fóia lui Stambulov, *„Swoboda“*, publică un articol în care se spun următórele: Metropolitul Clement, conducĕtorul deputaţiei bulgare, a primit instrucţii deosebite dela principele

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Societatea femeilor române din anul 1815,

de *O. Lugoşianu.*

In urma congresului dela Viena (1815) şi a încheierii aşa numitei alianţe sacre, tóte popórele Austriei cad sub cel mai crâncen absolutism. Şi într'adevĕr, numai douĕ decenii trecuseră dela revoluţiunea cea mare francesă, şi timpul nu ştersese încă din mintea monarchilor amintirea grozavei catastrofe.

Décă pe unele locurî se mai făcea ceva pentru luminarea popórelor monarchiei, acésta nu se sevêrşia pe basa vreunui drept, ci numai din graţia guvernelor timpului. E drept, că după pacea dela Viena, în ţĕrile proprii austriace, s'au făcut mai multe reforme şi s'au întemeiat aşedăminte culturale, precum: universitatea din Innsbruck, institutele politechnice şi conservatórele de musică dela Praga şi Viena, societăţî de agronomiă şi altele. De asemenea s'au deschis multe şcolî elementare şi primare, dér numai în provinciile austriace. In părţile celelalte locuite de Românî, Ungurî şi alte naţionalităţî, deschiderea unui institut de cultură era o adevĕrată raritate *).

Incă de pe la 1811 Românii şi Sêrbii dodândiseră dela Impĕratul Francisc I favórea de a deschide trei institute pentru pregătirea învĕţătorilor. Monarchul însărcină pe consilierul de stat Uroş Ştefan Nestorovicî, sĕ-i presiute un proiect pentru întemeierea a trei preparandii, şi anume: una pentru Românî la Arad, alta pentru Sêrbî la St. Andrei şi a treia pentru Grecii din Pesta **).

Sub numele de Grecii din Pesta trebue sĕ înţelegem mai ales colonia Macedonénă de acolo, care îndată-ce a vĕdut putinţa de a face ceva pentru cultura némului românesc, s'a şi apucat de lucru.

Trebuinţa de a-se uni la nevoiă, de a se asocia pentru un anume scop, este fórte pronunţată la popórele rêvnitóre de înaintare şi mai ales la cele ce încep puţin câte puţin sĕ înţelégă binefacerile culturei. Şi Românii din părţile Austriei, la sfîrşitul secolului trecut, aveau în fruntea lor bărbaţî ca Şincai, Clain şi Maior, carî luptau din tóte puterile pentru redeşteptarea némului şi desvoltarea culturei naţionale.

Sub îndemnul unor astfel de căpetenii, Românii au putut şi au şi încercat încă de timpuriu sĕ formeze societăţî de învĕţaţî pentru respândirea sciinţelor în némul românesc. Astfel a fost *„Soţietatea filosoféscă a Némului Românesc în mare Prinţipatul Ardélului“, fundată la 1795 *).*

Esistenţa acestei societăţî o dovedesce o „Inştiinţare“ tipărită pe acea vreme.

Scopul ei era de a tipări sub titlul de *Vestirî filosofeştî şi moraliceştî* o serie de cărţî închinate „inimilor celor iubitóre de Muze filosofeştî“, şi însciinţarea se adresa în special cărturarilor din Principatele Române, unde găseau adăpostire „mulţî Evropénî“, unde se ceteau gazete grecescî şi unde toţî „simt necurmat radele dreptăţii preste dênşii din scaunul oblăduirii al celor înalţî la înţelepciune Voevodî. Că de acum înainte nu va înceta Muza limbii româneştî“...

In sfîrşit tot aci se aduc cele mai frumóse laude lui Ienache Văcărescu, căruia 'i se dice: „Eră numele Tĕu la: V: sĕ sapă în Epigrama vécurilor ca al lui Anacreon, pentru-că te-ai făcut chip cuvêntării ritoriceştî şi orghinal prosodii Poeticeştî, — din Duhul înţelepciunii tale aşteptăm, şi de aicî înainte mai multe folositóre“.

Étă aci o însemnare de ordinea şi cuprinsul publicaţiunei anunţate în „Inştiinţare“.

1) „Theologiia Bisêricii Răsăritului..... şi alte Istorii Bisericescî, care până acum în limba Românéscă n'au eşit în tipar.

2) „Gheografiia.....

3) „Fisica, Matematica şi cuprinsul învĕţăturii filosofeştî....

4) „Biografia Prinţipilor Ugrovlahii, şi ai Moldovei dela începutul ocârmuirii lor.

5) „Istoriia Rumânilor pre larg culésă din céle vechî adevĕrate Istorii, şi alte deprinderî ale lumii vrednice de a-le sci.

„Iară cu alt prilej... nişte Regule Dieteticeştî..“

Societatea filosofâscă se mai obliga a face cunoscute şi întêmplările „Politiceştî“

*) Bariţiu (G.), Părţî alese din Istoria Transilvaniei pe douĕ sute de anî din urmă Vol. I. Sibiiu 1889. Pag. 564 şi 565.

**) Vuia (Iuliu), Fragmente din istoricul Pedagogicului conf. gr. or. din Arad. Panciova 1887. Pag. 10.

*) Sturdza (D. A.), Raport asupra activităţii Academiei Române. 1866—1891. Bucurescî 1891. Pag. 6.

Ferdinand, cu privire la **împăcarea Bulgariei cu Rusia.** Conform acestor instrucții, afară de moștenitorul de tron, *vor trece la ortodoxiă atât principele, cât și principesa.* Politica esternă se va conduce în spiritul guvernului rusesc; între *Rusia și Bulgaria* se va face o *convenția militară*, în virtutea căreia, la cas de rësboiu, Bulgaria va sta la disposițiunea Rusiei. Pentru asigurarea acestui punct, atât postul de ministru de rësboiu, cât și acele de comandanțĭ de regimente, vor fi ocupate cu *oficerĭ ruşĭ.*

*

In ședința dela 1 Iulie a **parlamentului italian,** ministrul de rësboiu a declarat, că **Italia** n'are o astfel de convenția cu **state streine,** care ar obliga-o sĕ susțină actualul efectiv al armatei. El a mai declarat și aceea, că stagiul de serviciu al cavaleriei se póte scări acușĭ.

Intrarea în vigóre a legilor

bisericescĭ-politice.

Fóia oficială ungurescă publică în numĕrul de adĭ mai multe ordinațiunĭ, în virtutea cărora guvernul dispune *esecutarea legilor despre matriculele civile, căsĕtoria civilă și religiunea copiilor, începĕnd cu diua de 1 Octomvre.* Aceste legĭ sunt obligătóre și pentru orașul Fiume. Eată disposițiunile mai de căpeteniă ale acestor ordinațiunĭ:

Ordinea documentelor o deschide o ordinațiune comună a ministeriului, care face cunoscut, că în ședința dela 9 Iulie, consiliul de miniștri a hotărît, sĕ pună în practică art. de lege XXXI ex 1894 asupra *dreptului matrimonial*, cu diua de 1 Octom. 1895. Ordinațiunea se provócă la § 148 din citatul art. de lege, în sensul căruia acest articol de lege este a-se pune în vigóre după un an dela promulgarea lui, dă însĕ drept ministeriului, ca eventual s'o facă acésta și mai curĕnd. Usând de acest drept, guvernul ordonă, ca disposițiunile legei despre conducerea matriculelor de stat, carĭ se refer la publicarea, încheierea și îmatricularea căsĕtoriilor, precum și cele referitóre la religia copiilor, sĕ aibă valóre de lege. Cu privire la orașul Fiume și district dispune un ordin separat, subscris de ministrul președinte Bánffy, în numele consiliului de miniștri.

Ordinațiunea următóre este cea referitóre la orașul Fiume; ea constă din trei capitole și 13 §§-ĭ, și dice, că legile amintite întră în vigóre pentru Fiume și district cu diua de 1 Oct.

Urméză ordinațiunea ministrului de interne Desideriu *Perczel* referitóre la esecutarea legei despre *conducerea matriculelor de stat*, care cuprinde instrucțiile necesare pentru fiitorii conducĕtorĭ de matricule. Concursurile la acest post s'au escris deja, și în Iulie se vor face numirile.

Cea mai însĕmnată și mai voluminósă dintre tóte este ordinațiunea ministrului de justiție *Erdélyi*, privitóre la *esecutarea legei matrimoniale*, care constă din 93 §§-ĭ. Basa ordinațiunei acesteia o formézĕ § 7., care înșiră tóte condițiunile necesare la încheierea căsĕtoriei; din ordinațiune vedem, că la încheierea căsĕtoriei ministrul „a îngrijit“ sĕ domnéscă óre-care „spirit sĕrbătoresc“ și „serios“, însĕ cu tóte acestea conducĕtorul de matricule trebue *„sĕ încunjure ast-fel de sĕrbărĭ, carĭ ar nasce în popor credința, că încheierea căsĕtoriei civile este identică cu cea bisericéscă“.*

Incheiarea căsĕtoriei civile se face în public în localitatea oficiósă a conducĕtorului de matricule, séu décă acésta n'ar fi acomodată, atuncĭ în altă localitate oficiósă. Ordinațiunea pune pond pe împrejurarea, ca localitatea, conform actului însĕmnat, sĕ fiă curată și că în timpul sĕvêrșirei actului sĕ nu se întêmple nimic, ce chiar și pe departe ar detrage momentului sĕrbătoresc. Conducĕtorul de matricule are drept a depărta pe turburătorii ordinei, séu, din motive grave, a eschide *publicitatea.* Astfel de motive sunt d. e.: deosebirea mare de etate a mirilor, defecte corporale, bĕtrânețe, séu când se căsĕtoresc individĭ, carĭ de multă vreme au figurat ca concubinĭ înaintea publicității. In ast-fel de casurĭ, afară de martorii legalĭ, nu pot fi de față decât aceia, pe carĭ îi doresc mirii.

E neapĕrat de lipsă, ca mirii sĕ se presente în persónă și de-odată înaintea conducĕtorului de matricole, și ca înaintea a doi martorĭ sĕ declare, că doresc a păși la căsĕtorie. După acésta conducĕtorul de matricule, în presența martorilor, adreséză, mai întâiu către mire, apoi către mirésă, următórea întrebare **în limba maghiară:**

— *Declarĭ d-ta, N. N., că doreșcĭ sĕ pășescĭ la căsĕtorie cu N. N., care este de față aicĭ?*

Décă mirii, în presența celor doi martorĭ, rĕspund cu *da*, și décă declararea lor nu o légă nicĭ de condițiunĭ, nicĭ de timp, atuncĭ conducĕtorul de matricule dice următórele érășĭ **în limba maghiară:**

— *Pe basa declarărei d-vóstre armonice, vĕ declar de consoțĭ de căsĕtoriă.*

Conducĕtorul de matricule este obligat, ca la actul sĕrbătoresc sĕ pórte *eșarpă tricoloră națională* (maghiară), și îmbrăcăminte cinstită, décă se póte *attilă*, și e dator a veghia, ca „încheierea căsĕtoriei sĕ se întêmple în mod sĕrbătoresc cuvenit și cu seriositatea corĕspundĕtóre însĕmnătăței actului“. După acésta ordinațiunea dice din cuvênt în cuvênt următórele:

„*Nu este iertat* însĕ a arăta o atitudine, care ar fi acomodată a presenta încheierea căsĕtoriei *drept un sacrament bisericesc* și a reține pe cei căsĕtorițĭ dela logodirea pe cale bisericéscă. După încheierea căsĕtoriei, conducĕtorul de matricule este dator a face atențĭ pe căsĕtorițĭ, că prin încheierea căsĕtoriei întêmplate înaintea lui, *ei n'au satisfăcut și datorinței lor bisericescĭ*“.

Décă mirii nu sciu unguresce, încheierea căsĕtoriei se întêmplă *cu ajutorul unui tălmaciu.* Mirii *n'au sĕ plătéscă nicĭ un fel de taxă.*

Afară de acésta ministrul de justiție mai dă un ordin separat, prin care se dispune luarea în posesiune a actelor, carĭ se refer la procesele matrimoniale în curgere și carĭ acte trebue sĕ fiă estradate de către *autoritățile bisericescĭ autorităților civile.*

Ministrul de culte *Wlassics* dă și el o ordinațiune referitóre la esecutarea legei despre religiunea copiilor. Momentul principal al acestei ordinațiunĭ, este *cassarea* cunoscutului ordin din Februarie 1890 despre botezurĭ.

Maghiarisarea matriculelor.

Vorbind despre *introducerea matriculelor civile* în Ungaria, diarul național slovac *„Narodnie Noviny“* dice între altele:

„Chiar și Coloman Tisza a sciut sĕ ia în scut dreptul Slovacilor de a-șĭ purta matriculele înaintea solgăbirĕilor ultra-maghiarĭ și chiar și înaintea conventului general. Astădĭ tóte s'au sfêrșit! Pe noi, popórele nemaghiare, ne aruncă adĭ, din ultimele șanțurĭ și întăriturĭ ale dreptului scris și consuetudinar, în abisul nedreptății și a forții! Este acésta o bună și corectă politică maghiară? *Ce garanții ofere poporului maghiar acéstă sugrumare a marci majorităță a poporațiunii din Ungaria?*

„Nu, acésta nu este o bună politică maghiară, ci este din contră o politică a ruinului și a decadenței sigure. Se deschid nouĕ canalurĭ, și din aceste vom fi din nou inundațĭ cu apa mocirlósă a secaturelor, a umilirei și aservirei naționale. Noi însĕ vom trăi cu tóte atentatele vóstre! Prin maghiarisarea matriculelor nu vețĭ puté nicĭ-odată maghiarisa popóre sănĕtóse, vênjóse și cinstite“.

Mobilisarea în Bulgaria?

Din Balcanĭ sosesc scirĭ fórte neliniștitóte. Etă telegramele mai nouĕ:

Sofia, 1 Iulie.

Dimitrov, agentul diplomatic al Bulgariei la Constantinopol, a predat Sâmbăta trecută o notă Pórtei, în care guvernul bulgar îșĭ reînoesce pretensiunea, ca Pórta sĕ plătéscă o despăgubire de 10,000 francĭ pentru pagubele causate la graniță. Guvernul bulgar îșĭ esprimă tot-odată mirarea, că Pórta a împuternicit pe comandantul corpului II de armată turcesc din Drinapoli, ca sĕ procédă *la granița bulgară* după cum află el de bine, lucru, care a causat evenimente fórte regretabile. Decĭ *guvernul bulgar se simte silit a-șĭ asigure granițele prin regulamente militare.* Pană acum guvernul bulgar n'a trimis Pórtei, decât acéstă unică notă. Aicĭ se crede, că Pórta — numai, ca sĕ neglige cestiunea arménă — se va lăsa sĕ fiă răpită a lua mĕsurĭ grave în urmările lor și că va cere în grabă disolvarea comitetelor macedonene. In casul acesta *armata bulgară va ocupa Macedonia ținĕnd acéstă provincie ca chezășie.* Guvernul a declarat, că va apĕra principatul cu tótă puterea lui armată, contra încălcărilor de graniță turcescĭ.

Sofia, 1 Iulie.

In urma divergențelor de părerĭ din sînul consiliului de miniștri, se așteptă neamânat *dimisia întregului cabinet.* Se crede în general, că noul guvern va fi un cabinet de coalițiune sub presidența lui *Stoilov.*

Agentul diplomatic *Dimitrov* s'a reîntors din Constantinopol cu *un avis important politic din partea Turciei.*

Belgrad, 1 Iulie.

In oraș circulă scirĭ grozav de neliniștitóre. Se vorbesce, că *Bulgaria mobiliséză, séu se pregătesce a-șĭ mobilisa armata.* Diluic trec în Macedonia mulțime de voluntarĭ bulgarĭ.

La o întrebare oficială, a sosit din Sofia rĕspunsul, că scirile despre mobilisare nu se confirmă încă. Cestiunea macedonénă dominéză așa de mult situațiunea, încât și regularea afacerilor financiare se negligă. Bulgarilor li-se ia în nume de rĕu, că ei au luat inițiativa în cestiunea-macedonénă. Impresie chinuitóre a făcut și scirea, că Pórta vré sĕ înființeze în Macedonia 4 episcopii nouĕ bulgare; oposiția esploatéza acéstă scire contra guvernului. In urma acésta guvernul a îndrumat pe girantul de afacerĭ sêrb din Constantinopol, sĕ pretindă dela Pórtă înființarea a 2 episcopii nouĕ în Macedonia. Regele Alexandru a provocat pe fostul regent *Ristică*, care a sosit sĕptĕmâna trecută dela băile Herculane, sĕ mérgă pe la curțile marilor puterĭ și sĕ urgiteze *convocarea unei conferențe europene*, a cărei problemă sĕ fiă deslegarea cestiunei macedonene. La conferența acésta *Ristică* ar representa Serbia.

SCIRILE DILEI.

— 21 Iunie.

Esamenul de maturitate la gimnasiul român gr. or. din Brașov s'a ținut în 19, 20 și 21 Iunie v. c., fiind de față ca comisar din partea Consistorului archidiecesan din Sibiiu D-l *Dr. Ilarion Puscariu*, ér din partea ministeriului de culte D-l *Téglás Gábor*, director la scóla reală din Deva. Admișĭ la maturitate au fost 26, dintre carĭ 3 s'au retras din causă de bólă. Au reușit **maturĭ cu fórte bine 3:** Negoe *Popea*, Mariu *Sturza* și Nicolae *Sulică.* **Maturĭ cu bine 9:** Ioan *Binig*, Valentin *Bude*, Emil *Dan*, Dumitru *Eremia*, Ilie *Oană*, Corn. *Popea*, Ioan *Scurtu*, George *Stoian* și Teod. *Pap.* **Maturĭ cu suficient 7:** Șerban *Borchină*, Ión *Cadar*, Eugen *Muntean*, Nic. *Muscă*, George *Oltean*, Sim. *Pĕcurar* și Ión *Stoian.* Patru inșĭ au fost reieptațĭ din câte-un studiu până la Septemvre.

—o—

Marina francesă. Guvernul frances a luat decisiunea, sĕ sporéscă budgetul marinei cu *850 milióne* francĭ, împărțind acéstă sumă pe dece anĭ. Acésta sumă colosală se va întrebuința pentru sporirea flotei europene. In 1896 ar fi sĕ se construéscă: o naie pancerată, care va costa 18,300,000 fr.; un încrucișător de cl. I 16,500,000; un mare avis-torpilor 2,200,000 și o corabiă-torpilor 1,200,000. Pentru serviciul apĕrării malurilor: un torpilor-avis 1,500,000 fr., două torpilore de cl. I cu câte 360,000. Pentru flota colonială: un încrucișător de cl. I 16,200,000 francĭ; un încrucișător cl. II 7,650,000 și un încrucișător de clasa III 4,000,000; un apĕrător de golf 2,310,000 și o corabiă pentru artileriă 1,140,000. Acestea ar da tóte suma de 72,020,000. Mai vin apoi cheltuelile, carĭ au fost votate mai de mult, carĭ adause la celelalte dau suma de 83,854,682 francĭ, pentru 1896, fără a fi calculate aicĭ sumele trebuinciose pentru echipare.

—o—

Episcop catolic contra lucrurilor de mână luxóse femeescĭ. Din Vaț se scrie, că episcopul catolic *Schuster* a visitat dilele trecute esposiția de lucrurĭ de mână femeiescĭ esecutate de elevele scólei civile, ce stă sub conducerea călugărițelor. Episcopul a esaminat cu viu interes frumósele și bogatele lucrurĭ de mână ale elevelor. Se așteptau laudele, dér în loc de acestea, episcopul dise: „Sunt lucrurĭ fórte scumpe. Pe părințĭ i-au costat mulțĭ banĭ în aceste vremurĭ grele. Spune însĕ, dragă soră, décă fetițele acestea au învĕțat a peteci haine, cămeșĭ etc.; décă sciu ele se prefacă hainele vechĭ, fiind-că femeile nu sunt ca mine, care port o haină 40 anĭ. Arată-mĭ ceva lucru de felul acesta“. Episcopul combătu apoi sistemul crescerei moderne; prin sistem se cultivă sîmburii nefericirei. Scóla acésta, dise el, care este civilă, arată chiar prin numirea ei, cum trebue sĕ se facă crescerea în ea, ca sĕ pótă fi folositóre cetățénului muncitor. Prin sistemul cres-

---

adecă „ale Epocăi aceștia, cu cât mai vêrtos întêmplările cele de acum în Theatrumul rĕsboiului“.

Acéstă împrejurare, póte, precum și faptul, că societatea filosoféscă se îndatoréză a trimite abonaților sĕi câte două cóle pe sĕptĕmână — Miercurea și Sâmbăta — din publicațiunea arătată, au făcut pe d-l A. D. Xenopol sĕ crédă, că aci este vorba de o publicațiune periodică în felul gazetelor*)

Este însĕ mai lesne de admis, că Societatea s'a gândit la publicațiunea operelor menționate în fascicule, pentru a se ajutora mai bine prin abonamente la întêmpinarea numeróselor cheltuelĭ ale tipăririi și trimiterii cărților. Abonamentul se făcea în Țéra românéscă la Agenția Austriacă la „Dumnélui de Renner“ și costa 15 florenĭ nemțescĭ pe an.

In privința persónelor, carĭ o compuneau, găsim în însășĭ „Inștiințarea“, că „în soțietatea acésta se află preoțĭ învĕțațĭ, toțĭ supușĭ Biséricei Răsăritului, Dohtorĭ, Filosofĭ, Istoricĭ și alțĭ mai mulțĭ învĕțațĭ la numĕr, cât de ar și lipsi unul, tot sunt alții procopsițĭ în loc, carii acĭastă gré, și cu mare cheltuială începută Sistemă, vor ajuta, ca sĕ o ducem la săvârșit cu laudă“.

Reședința societății nu ne este cunoscută, dér e cu putință, ca sĕ fi fost Blașiul, de vreme ce în acéstă epocă și sub archiepăstoria episcopului Ión Bob, acéstă localitate a fost centrul unei marĭ mișcărĭ culturale românescĭ.

Acéstă asertiune este sprijinită pe faptul, că la anul 1796 găsim tipărită în Blașiu cartea lui Samuil Clain „Theologhiĭa moraliciască.... într'acest chip aședată după rênduĭala S: Besériciĭ răsăritului“, adecă prima carte din programul societății, pe care trebuia sĕ fi început a-o tipări, cum se dice în Inștiințare“, la sfîrșitul lui Maiŭ al anului 1795.

Cu două decenii mai târdiu găsim altă asociațiune culturală, societatea femeilor române din Pesta, care se întemeiază prin anul 1815.

(Va urma).

*) Xenopol (A. D.) Istoria Românilor din Dacia Traiană. Vol. VI. Iașĭ 1893. Pag. 247.

cerei de adĭ se altuesce în copil înclinarea spre pompă împreunată cu multele ei nevoi. Cât de modest era înainte chiar şi funcţionarul, apoi profesorul, măestrul etc. Casa îi era luminată de-o modestă luminare, adĭ însĕ îi trebue candelabre împodobite cu nimicurĭ pompóse de carĭ vĕd aicĭ; îi trebue mobilă luxósă, şi pe când bĕtrânii mâncau cu linguri de tinichea şi de lemn, adĭ tinerilor le trebue serviciu de argint pentru 12 persóne, cés remontoar de aur ş. a. Astfel de stărĭ nu sunt sănĕtóse, sfîrşi episcopul, şi nu pot fi folositóre nicĭ pentru patrie, nicĭ pentru omenire.

—o—

Papa la mormêntul apostolilor Petru şi Paul. Sâmbătă séra, Papa Leo XIII, încunjurat de suita Curţii, a mers sĕ se róge dinaintea mormintelor lui Petru şi Paul. Porţile bazilicei au fost închise. Nu erau faţă decât cardinalii, carĭ aşteptau sosirea Papei. Nu se póte descrie impresia ce-o făceau luminările, carĭ abia luminau uriaşa clădire. După-ce îngenunchiă lung timp, Papa s'a rugat cu glas tare şi asistenţa rĕspundea la cuvintele din urmă. A sfinţit apoi palii pentru episcopĭ.

—o—

Episcopul sêrb din Timişóra, Nicanor *Popovicĭ*, căruia nu de mult i-s'a amputat un picior, se află într'o stare desperată. I-s'a umflat şi al doilea picior, şi episcopul sĕ fi declarat, că mai bine va muri, de cât sĕ se lase a i-se amputa şi al doilea picior.

—o—

Trăsnet. Din *Hidiş*, în comit. Turda-Arieş, ni-se scrie, că la 25 Iunie n. în muntele Gerzud s'a descărcat un trăsnet, care dintr'odată a omorît patru vite, anume trei juncĭ şi o junincă.

—o—

Treĭ de 252 anĭ. Din Gherla se scrie, că trăesc acolo trei femei fórte bĕtrâne, fiă-care de câte 84 anĭ. Ele s'au măritat într'o ḑi, la aceeaşĭ etate, ḑicĕ s'au născut în aceeaşĭ ḑi, dela aceeaşĭ mamă — adecă sunt gemene. Se află bine şi sănĕtósă şi le e spre mare mângăere, că nicĭ odată nu s'au certat cu bărbaţii.

Călĕtorii prin Ardeal.

Mediaş, 26 Iunie.

Dus pe aripele dorului, cu cugetul în locurĭ streine, mĕ apropiu de inima Săsimei, — de fundul regesc. Ţinta mea era Mediaşul.

Acest orăşel este situat pe ţĕrmul stâng al Târnavei marĭ, nu departe de Elisabetopole. Are cam 7000 locuitorĭ, în majoritate preponderantă Saşĭ. Aceştia însĕ nu fac mult pentru mine, ci ceea ce mĕ atrage spre acest oraş, este alt-ceva...

Aicĭ avem un protopopiat român gr. cat. şi altul gr. or.; sunt câte-va familii române inteligente, între carĭ stim. familiă Moldovan, Dr. Ivan, Puşcariu jud. r.; Mircea, Roman. Pe cât de puţinĭ Românĭ cu carte şi destoinicĭ avem aicĭ, pe atât de mare ne este durerea, când trebue sĕ spunem, că şi aceştia trăesc isolaţĭ. Causa?... Fatal, ca cineva sĕ nu vadă nicĭ acum, că mucul a ajuns la deget.

Este aicĭ o reuniune română de femei, care stă sub presidiul D-nei Roman; nu înţeleg însĕ, pentru-ce reuniunea acésta nu pré dă semne de viéţă... De curênd s'a pus şi basa unei băncĭ românescĭ, „Târnăveana", pentru care subscrierea acţiunilor este în curgere. Merge cam încet, dér totuşĭ se speră, sĕ ajungă la ceva. Capitalul social are sĕ fiă de 30,000 fl. D-l protopop Moldovan, cunoscut ca un harnic Român, îşĭ dă tótă silinţa, ca sĕ facă ce-i stă în putere, dér lumea îşĭ urméză cursul sĕu.

In genere Românii stau aicĭ fórte rĕu. Este o adevĕrată tortură petrecerea într'un ast-fel de loc, unde totul pare mort. Mai adauge apoi lipsa de orĭ-ce convenire românéscă şi veĭ avé un Seghedin mic. Se şi plânge tótă lumea de asta, causa însĕ este a se căuta mare parte în fatala grandomanià. Trist, dér adevĕrat!

Alt-fel întreg Mediaşul este un sat săsesc tăcut, ca un loc fermecat. Limba săsésca o audĭ pretutindenea, ér accentele dulcĭ române sunt corbĭ albĭ. Am făcut o preâmblare pe cósta de-asupra oraşului, condus de stimabila dómnă P. şi amabila domnişóră... Aicĭ am aflat un loc frumos, acomodat pentru doi, carĭ voesc sĕ fiă mai bucuros singurĭ, nevĕḑuţĭ de lumea clevetitóre şi rea, privind la cerul azur şi gândind la viéţă, că e trecĕtóre. De aicĭ poţĭ vedé tot Mediaşul, oraş vechiu, închis cu ziḑurĭ, ce în parte sunt dĕrîmate. Spre méḑă-nópte sunt dealurile, carĭ înainte erau acoperite cu viţă de viiă, ér acum în partea cea mai mare sunt pustii, orĭ plantate cu cucuruz. Filoxera a pĕtruns până aci şi până la Ghiertan, făcênd nespuse pagube. Se plantéză viţă americană. „*Vitis Solonis*" este cea mai acomodată. Ea sufere de minune capriţiile dealurilor nóstre. Se mai plantéză şi „*York-Madeira*" şi „*Riparia*", dér mai puţină. Vinul renumit din pĕrţile acestea este perdut.

In faţă ajung de-odată înaintea unei statue de marmoră. Amabila însoţitóre îmĭ spuse, că e a unui Roth, care a făcut isprăvurĭ prin 1848. Se spune, că a fost un adevĕrat Sas. De aci ne scoborîrăm la gară, unde aflarăm mulţime de oficerĭ, carĭ petreceau pe generalul, care le visitase garnisóna.

După cină eşirăm la un „garden partie", dér o sfeclirăm. Afară de noi, vre-o şése Românĭ, nu se aflau în grădină, decât nisce meseriaşĭ. Mediaş şi pace! — O producţiune musicală, dată de nisce aşa ḑişĭ artiştĭ din Pesta, nu a putut atrage mai mult de 10 persóne: „tiszta vérü magyar" à la Ehrenwald, Steinberg. „Patriotismul" nu prea prinde între Saşii mediăşenĭ.

Dér sĕ nu mĕ însel. Am auḑit tótă séra cântând „csárdas"-ul fărmĕcător(???), încât mi-se tociră urechile. Oficerii rĕmaşĭ aicĭ în garnisónă făcuseră adecă un „blau" numai ca el. Firesce, că de aicĭ nu a putut lipsi „csárdás"-ul. Strigătele cele stranii îmĭ aduceau aminte de venirea Maghiarilor...

Adio, Mediaş! Ţi-aşĭ ḑice vecinica pomenire, dér totuşĭ... oh, este ceva ales în tine! Sĕ vĕ spun cine?... Las' pe mâne.

M.

Sibiiu, 27 Iunie n. 1895.

Se luminase binişor de ḑiuă, când am ajuns la Sibiiu. Acest oraş ne aduce aminte de atâtea lucrurĭ.... Incolŏ mirosul cel urît nu şi l'a lăsat şi te pocnesce în cap mai la tóte colţurile.

Nu voiu sĕ mai vorbesc de apa turbure din Cibin şi de politica turbure, ce-o fac aicĭ cei ce se bat în diferite tabere, ci voiu sĕ vĕ comunic ceva numai despre esamenul fetelor din Internatul Asociaţiunei.

Palatul, admirabil împodobit, îţĭ insuflă respect, ér frumseţa lucrurilor de mână, ce le-am vĕḑut aicĭ, corĕspunde în adevĕr educaţiunei superióre, ce li-se dă fetelor române din acéstă şcólă. Am vĕḑut lucrurĭ admirabile. Lucrările de mână ale elevelor erau expuse în dóuĕ sale, şi frumósa mea „ciceronă" mi-a recomandat spre studiare mai multe din ele, dér fiind-că nu mĕ pricep la astfel de treburĭ, nu voiu încerca sĕ le descriu. Atâta spun, că nu numai noi, bărbaţii, ci şi dómnele, pricepute în astfel de trebĭ, îşĭ esprimau admiraţiunea. Am vĕḑut lucrurĭ de lux, carĭ pot rivalisa cu orĭ-ce obiecte de natura asta. Mai mult însĕ m'am mirat de croiturile de gust, espuse în sala de-a doua, împodobită cu bradĭ şi ramurĭ verḑĭ, şi cu.... ochĭ frumoşĭ. Aşĭ fi tot rĕmas aicĭ, ca sĕ privesc la „camisóne" şi la stăpânele lor.

Cine nu scie ce-i frumosul, mérgă la internatul Asociaţiunei şi va vedé. Aicĭ totul e ca un cristal. Internatul e esemplar în curăţenià, ér elevele sunt şi mai esemplare. Ele erau îmbrăcate în drăgălaşa uniformă de gală şi, curăţele, cum erau, le stetea atât de bine, încât te-ai fi tot uitat la ele. Faţa rumenă, sănĕtósă şi viólă a lor dovedia, că sunt bine ţinute şi îngrijite în internat în tóte privinţele, ér rĕspunsurile din studii au încântat pe ascultătorĭ.

Esamenele au durat treĭ ḑile, în 26, 27 şi 28 Iunie st. n., când s'a făcut încheiarea festivă a anului scolar printr'o seriă de producţiunĭ musicale şi declamatorice a elevelor. Sala era peste mĕsură îndesuită de public şi toţĭ au rĕmas încântaţĭ de progresele dovedite, mai ales la pian şi violină. D-l *Z. Boiu*, ca delegat al comitetului Asociaţiunei, adresă la urmă o vorbire către corpul profesoral şi cătră eleve, esprimându-şĭ deosebita sa satisfacţiune, ér d-l director *V. Bologa* a rĕspuns printr'o vorbire însufleţită.

Amintesc, că pe lângă d-l Boiu a mai asistat la esamen inspectorul Trauschenfeld, Hannia, căpit. Petraşcu, mare mulţime de dame şi alt public strein.

M'am depărtat de aicĭ cu impresiunĭ de tot frumóse. De frică, nu cumva sĕ mi-le conturb, nicĭ n'am mai umblat mult prin Sibiiu, ci am grăbit spre gară. Aicĭ am vĕḑut „ideia de stat" representată printr'o grupă de funcţionarĭ dela căile ferate. Vorbiau cu „teremtette", de-ţĭ părea, că-ţĭ trosnesc urechile.

M'am suit în cupeu şi, când era sĕ plece trenul, vĕd într'un alt cupeu doi gendarmĭ conducênd pe un Ţigan. M'am informat în causă şi am aflat, că bietul dadă era din Racoviţa şi nu avea altă greşélă, decât că începuse sĕ-şĭ facă cu ciocanul vre-o doi banĭ albĭ pentru ḑile negre. Işĭ alesese bietul cariera cea mai rentabilă, făcea banĭ din linguri de cusutor, ca şi Wekerle, dér ce folos, căcĭ gendarmii îl înhăţară tocmai la începutul carierei sale. Adio Sibiiu!

M.

Coresp. „Gaz. Trans."

Comitatul Sătmarului, Iun. 1895.

Domnule Redactor! La 1893 aţĭ publicat o corespondenţă de aicĭ, în care se spunea, cum M. O. D. Danilă Napoian a intentat proces de calumnià în contra intriganţilor sĕi din Turţ.

Acum la trei anĭ, sunt în stare a vĕ raporta, că tóte acele trei tribunale maghiare, carĭ constatară, că denunciările făcute în contra părintelui Napoianu sunt tóte nisce scorniturĭ infame, vin şi resping acusele d-sale, ér pe Jidau, care pe un preot românesc îşĭ permisese a-l presenta ca pe un falsificator de documente publice, îl achitară şi declarară de *nevinovat*.

Precum s'a amintit şi atuncĭ, însu-şĭ procurorul maghiar, revoltat de acéstă procedură a tribunalelor maghiare, tot-déuna a insinuat recurs în contra achitărei Jidanului, dér tóte înzadar; faţă cu elementele favorite din ţéră, pentru Român nu este dreptate.

Celelalte procese s'au trăgănat, până ce acusaţii călĕtoriră la cele eterne; ce n'au făcut tribunalele maghiare, a făcut tribunalul cel de sus, care nu i-a achitat, ci i-a răpit din acéstă societate, pe care ei aşa tare au molipsit'o. Nicĭ Jidanul, nicĭ barbarul, nicĭ orbul de notar nu mai sunt, — fiă-le ţĕrîna uşóră ca stanul de pĕtră din *Băbiul* (muntele) Turţului.

Nu pot retăcé nicĭ împregiurarea, dealtmintrelea fórte instructivă, că curênd după ce părintele Napoianu, în urma şicanelor ce 'i s'au făcut din partea adversarilor sĕi streinĭ şi renegaţĭ, a părăsit parochia Turţului şi s'a mutat la Botiz, prorocul Ilie a făcut o paradă de fulgere asupra comunei părăsite şi un fulger a nimerit tocmai în turnul bisericei, sfărîmând turnul, biserica şi întreg mobilarul interiorului aşa de cumplit, încât mai mult în altarul şi amvonul lui Napoianu nimenea n'a servit, nicĭ a predicat.

u. n. f. n.

SCIRI ULTIME.

Viena, 2 Iulie. Camera a desbătut aḑĭ asupra bugetului. S'a primit în desbaterea specială: lista civilă, susţinerea Curţii şi cheltuelile pentru Reichsrath. La posiţia din urmă deputatul antisemit Lueger a luat cuvêntul şi a ḑis între altele: „Dualismul este cea mai mare nenorocire, din câte a încercat Austria, şi are mai multă importanţă, decât tóte luptele pierdute".

Belgrad, 2 Iulie. „Male Novine" publică scirea, că ministrul de finanţe Vuicĭ pertractéză cu radicalii pentru formarea unui cabinet din sînul partidei radicale.

Londra, 2 Iulie. Membrii radicalĭ ai parlamentului au publicat un manifest electoral, în care ḑic, că voinţa poporului este siluită de nisce legislatorĭ pe viéţă. Manifestul cere diurne pentru deputaţĭ şi ştergerea camerei lorḑilor.

DIVERSE.

O interesantă colecţiune de medicamente. Sir Coates, milionarul din Boston, a ajuns la etatea de 82 anĭ fără ajutorul medicinelor; din când în când a cerut el sfat şi dela medicĭ, şi-a procurat chiar şi medicinile prescrise de aceştia, dér nu ca sĕ se cureze cu ele, ci ca sĕ-şĭ sporéscă colecţiunea. Pe séma medicamentelor ast-fel procurate a arangiat un cabinet separat, unde le-a conservat cu cea mai mare grijă, ér reţetele şi le-a adunat într'un mănunchiu, însemnând pe fiă-care data prescrierei. Coates a testat acéstă interesantă colecţiune facultăţeĭ de medicină din Boston. Colecţiunea conţine 1900 sticluţe de medicină fluidă. 1370 cutii de prafurĭ şi 870 cutii de pilule. Óre décă Sir Coates ar fi întrebuinţat acéstă imensă farmacie, fire-ar fi ajuns etatea de 83 de anĭ?...

Statistica vieţeĭ omenescĭ. După socotéla unui statistician de renume, un om, care trăesce 50 de anĭ, muncesce până la etatea acésta 6500 de ḑile, dórme 6000 de ḑile, petrece 4000 de ḑile, se preumblă 800 de ḑile, cu mâncarea şi bĕutura pierde 1500 de ḑile, ér 500 de ḑile este bolnav. In decursul acestui timp omul mănâncă 8500 chilograme de pâne, 8000 chilograme de carne, 2300 chilograme de legume, ouĕ şi peşte. Bĕutură consumă în total 28.000 litri.

Literatură.

Memoriĭ din 1848/49 de Vasilie Moldovan, broşură elegantă, de 11 cóle, format 8°. Preţul unui esemplar e: **50 cr.** séu **1 corónă**, plus 5 cr. porto poştal; pentru România şi străinătate *1 franc 50 banĭ*. Comandele se pot face la adresa: *Traian H. Pop*, publicist, *Braşov* (Brassó) séu la *administraţia „Gazetei Transilvaniei"*.

In editura librăriei Ignatz Hertz din Bucurescĭ (Hotel de France Nr. 89) a apărut: **„Cura de apă. Cum trebue sĕ traiţĭ. Testamentul meu şi Conferinţe publice.** *Invĕţăturĭ necesare pentru vindecarea bólelor şi conservarea sănĕtăţiĭ, scrise după esperienţe practice în timp de 46 anĭ*". Ediţia III, de Preotul *Kneipp*. Opul constă din dóuĕ volume, conţinênd 640 pagine tipar compres. Aicĭ se cuprind tóte scrierile şi instrucţiunile date de Kneipp cu privire la cura de apă, aşa că, avênd aceste tomurĭ, nu mai ai trebuinţă de-a procura opul separat, întitulat „Cura de apă". Ambele tomurĭ, cată de necesare pentru orĭ-ce om, costă 3 lei.

*

Din „*Biblioteca pentru toţĭ*", a librăriei Carol Müller din Bucurescĭ (Strada Victoriei 53), a apĕrut şi volumul al 8-lea, întitulat: **România, Roma, Piza şi alte opere alese**, de *Jules Michelet*, renumitul istoric şi scriitor frances. Volumul viitor va fi: *Castelul Peleş*, schiţă istorică şi descriptivă, de Leo Bachelin. Volumele apărute până acum din „Biblioteca pentru toţĭ" sunt tóte de cea mai mare valóre şi nu putem, decât sĕ recomandăm lăţirea lor cât mai mult în popor, mai ales fiind-că şi preţul e cât se póte de moderat. Costă fiă-care broşură numai 30 banĭ (15 cr.), abonate de-odată 10 numere, costă 3 lei, ér 24 numere (un an) 7 lei, primind pe de-asupra gratis şi franco romanul „Poveste tristă", care singur costă 1 leu 50 banĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Iulie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.15
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	125.85
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	102.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	123.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.35
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.25
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	146 50
Renta de hârtie austr.	101 20
Renta de argint austr.	101 50
Renta de aur austr.	123.90
Losurĭ din 1860	157.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	1079.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	489.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	406.80
Napoleondorĭ.	9.62
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.37½
London vista	121.20
Paris vista	48.12½
Rente de corónе austr. 4%. . .	100.50
Note italiene.	46.12½

Cursul pieței Brașov.

Din 3 Iulie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.56	Vênd.	9.58
Argint român.	Cump.	9.52	Vênd.	9.59
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.60	Vênd.	9.62
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	129.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.78	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Anunciurĭ
(inserțiunĭ și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administrațiunĭ. In casulŭ publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmêntŭ, care cresce cu câtŭ publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administrațiunea
„Gazeta Transilvaniei."

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: 5 óre 07 m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: 10 óre 19 minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 21 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 14 min. după am.
Trenul mixt: 8 óre 16 min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul mixt: 8 óre 20 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: 10 óre 26 min. séra.

2. Dela Brașov la Bucurescĭ:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 óre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zĕrnescĭ. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 9 óre 5 min. diminéța.
„ „ 5 „ 13 m. după am.
Trenul mixt: 9 óre 30 min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 5 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul mixt: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circuléză numai Joia, Dumineca și la sĕrbătorĭ.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.